sreda 6. oktobra 2021

P9_TA(2021)0410

Prihodnost odnosov med EU in ZDA

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 6. oktobra 2021 o prihodnosti odnosov med EU in ZDA (2021/2038(INI))

(2022/C 132/07)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 2. decembra 2020 o novi agendi EU-ZDA za globalne spremembe (JOIN(2020)0022),

— ob upoštevanju skupne izjave čezatlantskega dialoga zakonodajalcev z dne 24. avgusta 2020 o odnosih med EU in ZDA,

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 7. decembra 2020 o odnosih med EU in ZDA,

— ob upoštevanju izjav državnega sekretarja ZDA Anthonyja Blinkna, podanih med zaslišanjem pred odborom za zunanje zadeve ameriškega senata 19. januarja 2021,

— ob upoštevanju izjave članov Evropskega sveta z dne 26. februarja 2021 o varnosti in obrambi,

— ob upoštevanju skupnega sporočila za javnost predsednice Ursule von der Leyen in državnega sekretarja ZDA Anthonyja Blinkna z dne 24. marca 2021,

— ob upoštevanju skupne izjave državnega sekretarja ZDA ter podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 24. marca 2021,

— ob upoštevanju izjave državnega sekretarja ZDA z dne 26. aprila 2021 z naslovom U.S. Commitment to the Western Balkans (Zavezanost ZDA Zahodnemu Balkanu),

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 14. novembra 2016 o globalni strategiji EU za zunanjo in varnostno politiko Unije z naslovom Skupna vizija, enotno ukrepanje: močnejša Evropa,

— ob upoštevanju skupne izjave o sodelovanju med EU in Natom, ki so jo 8. julija 2016 v Varšavi podpisali predsednik Evropskega sveta, predsednik Evropske komisije in generalni sekretar Nata,

— ob upoštevanju izmenjave mnenj z generalnim sekretarjem Nata na skupni seji Odbora za zunanje zadeve, Pododbora za varnost in obrambo ter delegacije za odnose s parlamentarno skupščino Nata 15. marca 2021,

— ob upoštevanju udeležbe podpredsednika/visokega predstavnika na srečanju obrambnih ministrov Nata 17. in 18. februarja 2021 ter na srečanju zunanjih ministrov Nata 23. in 24. marca 2021,

— ob upoštevanju sporočila voditeljev držav in vlad, ki so se udeležili srečanja Severnoatlantskega sveta v Bruslju 14. junija 2021,

— ob upoštevanju izjave z vrha med EU in ZDA z naslovom Towards a Renewed Transatlantic Partnership (Za prenovljeno čezatlantsko partnerstvo), objavljene 15. junija 2021,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2018 o odnosih EU-NATO ([1]),

— ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o čezatlantskih odnosih, zlasti resolucije z dne 26. marca 2009 o stanju čezatlantskih odnosov po volitvah v Združenih državah Amerike ([2]), resolucije z dne 13. junija 2013 o vlogi EU pri spodbujanju širšega čezatlantskega partnerstva ([3]) in resolucije z dne 12. septembra 2018 o stanju odnosov med EU in ZDA ([4]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. januarja 2021 o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike – letno poročilo za leto 2020 ([5]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. januarja 2021 o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike – letno poročilo za leto 2020 ([6]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2021 o sodbi Sodišča Evropske unije z dne 16. julija 2020 v zadevi Data Protection Commissioner proti Facebook Ireland Limited in Maximillianu Schremsu (zadeva Schrems II), zadeva C-311/18 ([7]),

— ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za mednarodno trgovino,

— ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0250/2021),

A. ker čezatlantsko partnerstvo že 75 let predstavlja svobodo, demokracijo, človekove pravice, pravno državo, trgovinsko in gospodarsko sodelovanje ter varnost; ker so ZDA še vedno najtesnejši in najpomembnejši strateški partner EU; ker to partnerstvo temelji na močnih političnih, kulturnih, gospodarskih in zgodovinskih vezeh in skupnih vrednotah, kot so svoboda, demokracija, človekove pravice in pravna država, ter ponuja veliko priložnosti za dialog, sodelovanje in doseganje rezultatov na področju vprašanj, ciljev in prednostnih nalog skupnega interesa ali pomena v celotnem spektru politik;

B. ker imajo EU in ZDA skupne vrednote ter si obe strani želita oblikovati na pravilih temelječe mednarodno okolje, v katerem se bodo krepili multilateralizem in demokratične vrednote, varovale človekove pravice, spoštovalo mednarodno pravo ter spodbujali na pravilih temelječ mednarodni red, pa tudi mirno reševanje sporov in trajnostni razvoj po svetu;

C. ker je izvolitev Joeja Bidna za predsednika in Kamale Harris za podpredsednico Združenih držav Amerike prinesla nove priložnosti za nadaljnje uresničevanje in oživitev tega pomembnega čezatlantskega partnerstva, ponovno obuditev prizadevanj in inovacij na vseh ravneh tega dolgoletnega sodelovanja ter izboljšanje sodelovanja pri večstranskih vprašanjih, kot so podnebne spremembe, digitalni in zeleni prehod, demokracija in mednarodna varnost; ker bi morale EU in ZDA to novo priložnost izkoristiti za tesen dialog in sodelovanje, da bi izpolnile svoje stalne obveznosti do mednarodnih organizacij, ki jim obe strani pripadata, ter zagotovile boljše usklajevanje in napredek pri porazdelitvi bremen pri obravnavi najrazličnejših geopolitičnih vprašanj; ker je sodelovanje z ZDA stalen cilj EU ne glede na administracijo, ki je na oblasti;

D. ker je Bidnova administracija izrazila namero, da bo okrepila odnose z EU in drugimi demokratičnimi zavezniki; ker je predsednik Biden v okviru prvega obiska tujine prišel v Evropo, kjer se je 14. in 15. junija 2021 v Bruslju udeležil vrhovnega srečanja Nata ter vrha med EU in ZDA; ker to potrjuje, da so ZDA močno zavezane krepitvi svojih odnosov z Evropsko unijo in njenimi državami članicami ter prihodnosti skupne varnosti in obrambe v okviru Severnoatlantskega zavezništva; ker je predsednik Biden predlagal organizacijo vrha za demokracijo, namenjenega sprejetju skupnih zavez z EU in drugimi demokracijami glede krepitve naših demokracij, spodbujanja okrepljenega sodelovanja med demokratičnimi državami ter boja proti avtoritarizmu in kršitvam človekovih pravic po svetu;

([1]) UL C 28, 27.1.2020, str. 49.
([2]) UL C 117 E, 6.5.2010, str. 198.
([3]) UL C 65, 19.2.2016, str. 120.
([4]) UL C 433, 23.12.2019, str. 89.
([5]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0012.
([6]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0013.
([7]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0256.

sreda 6. oktobra 2021

E. ker je za oblikovanje zanesljive in ambiciozne čezatlantske agende, obravnavo kakršnih koli čezatlantskih razlik v okviru tesnejšega sodelovanja, tudi na področjih, kot so odnosi s Kitajsko in Rusijo, obrambne zaveze in zmogljivosti, konflikti na Bližnjem vzhodu ter druga vprašanja, povezana z varnostjo in stabilnostjo, ter za opredelitev skupnih pristopov, kjer je to mogoče, potreben stalen, konstruktiven in uravnotežen dialog, ki temelji na skupnih ciljih; ker je jasno, da čezatlantskega zavezništva ni mogoče obravnavati kot nekaj samoumevnega ter da ga je treba oživiti in nenehno krepiti;

F. ker bi morala EU pri prizadevanjih za čezatlantsko sodelovanje in njegovo poglabljanje stremeti k vodilnemu položaju v partnerstvu z ZDA ter se pri tem osredotočati na skupne interese; ker bi morala EU stremeti tudi k strateški avtonomiji na področju obrambnih in gospodarskih odnosov kot sredstvu za zasledovanje lastnih legitimnih diplomatskih, varnostnih in gospodarskih interesov, ob hkratni krepitvi čezatlantske vezi, in za povečanje skupnega vpliva EU in ZDA na svetovnem prizorišču, s čimer bi hkrati izboljšala svojo sposobnost prevzemanja večje odgovornosti za obravnavo ključnih svetovnih in regionalnih izzivov ter sposobnost neodvisnega odločanja in ukrepanja, če je to potrebno, na področju zunanjih zadev, varnosti in obrambe;

G. ker imajo EU in ZDA najgloblje dvostranske trgovinske in naložbene odnose ter gre za najbolj povezani gospodarstvi na svetu;

H. ker se EU in ZDA spoprijemajo s številnimi novimi skupnimi izzivi, kot so škodljivi vplivi avtoritarnih režimov, ki spodkopavajo večstranske institucije, socialno-ekonomske posledice pandemije, zavzemanje za zdravje po vsem svetu, podnebne spremembe in potreba po okrepitvi ukrepov za blaženje podnebnih sprememb, boj proti svetovnemu valu avtoritarizma, boj proti svetovnim kriminalnim mrežam in terorizmu, uresničevanje enakosti spolov in odprava diskriminacije, obravnava vse večjih razlik med mestnimi in podeželskimi območji, izvajanje digitalne in zelene preobrazbe kot sredstva za trajnostno modernizacijo, tehnološki napredek na področjih, kot sta umetna inteligenca in kibernetska varnost, izogibanje davkom ter širša vprašanja, povezana z digitalizacijo gospodarstva;

I. ker bi se z novim zagonom v čezatlantskem odnosu vzpostavilo ugodno politično okolje za konstruktivno obravnavo skupnih izzivov in reševanje vprašanj, v zvezi s katerimi naša stališča niso enotna;

J. ker sta Komisija in Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) decembra 2020 predstavili novo strategijo EU za kibernetsko varnost, katere cilj je Uniji omogočiti, „da utrdi svojo vodilno vlogo pri mednarodnih normah in standardih v kibernetskem prostoru ter okrepi sodelovanje s partnerji po svetu za spodbujanje globalnega, odprtega, stabilnega in varnega kibernetskega prostora, ki temelji na pravni državi, človekovih pravicah, temeljnih svoboščinah in demokratičnih vrednotah“ ([8]);

K. ker v ZDA obe politični stranki močno podpirata sodelovanje z demokratičnimi zavezniki, da bi se izboljšala odpornost čezatlantske skupnosti proti hibridnim grožnjam avtoritarnih režimov;

L. ker na pravilih temelječ mednarodni red in demokratične vrednote ogrožata porast agresivnega avtoritarizma in slabenje demokracije v tretjih državah, pa tudi v samih EU in ZDA v obliki razmaha protidemokratičnih populističnih in skrajno desničarskih gibanj;

M. ker lahko izstop Združenega kraljestva iz EU dodatno razdrobi strateško krajino, in sicer ne zgolj v smislu odnosov med EU in ZDA, temveč tudi v Varnostnem svetu OZN, skupini G7, skupini G20 in drugih večstranskih okoljih;

N. ker je Latinska Amerika regija, ki jo z EU in ZDA povezujejo številne vrednote, interesi ter zgodovinske in vedno močnejše gospodarske in človeške vezi;

1. pozdravlja, da je bil decembra 2020 sprejet nov predlog Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o agendi EU-ZDA za globalne spremembe, ki predstavlja načrt za prenovljeno in okrepljeno čezatlantsko partnerstvo;

([8]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/IP_20_2391.

2. ponovno potrjuje, da podpira tesno čezatlantsko sodelovanje, partnerstvo in prijateljstvo med EU in ZDA, ki je v zadnjih 70 letih prispevalo k razvoju, blaginji in uspešnemu povezovanju Evrope ter je od konca druge svetovne vojne podlaga za njeno varnost in stabilnost; poudarja, da odnos med EU in ZDA temelji na skupnih vrednotah; opozarja, da politična sistema ZDA in EU temeljita na demokratičnih načelih, pravni državi in spoštovanju temeljnih svoboščin; je prepričan, da je mogoče k mirnemu, trajnemu in konstruktivnemu reševanju obstoječih svetovnih in regionalnih izzivov najbolje prispevati s čezatlantskim sodelovanjem, vključno z osredotočenjem na trajnostno in okolju prijazno obnovo gospodarstva in doseganje ogljične nevtralnosti do leta 2050 ter z odpravljanjem regionalnih, socialnih in rasnih krivic ter krivic, povezanih s spolom; vztraja, da mora obnovljeno čezatlantsko partnerstvo temeljiti na enakovrednosti partnerjev; poudarja tudi, da strateške avtonomije EU ni mogoče doseči brez izboljšanja kakovosti izvajanja zunanjepolitičnih in obrambnopolitičnih prednostnih nalog in načel EU ter sposobnosti EU, da deluje samostojno, kjer je to potrebno za doseganje njenih legitimnih interesov, vključno z ambicioznim partnerstvom in sodelovanjem z najbližjimi zavezniki Unije, kot so ZDA;

3. poziva Svet, Komisijo in podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj potrdijo, da so strateški čezatlantski odnosi še naprej pomembni za obnovo in oživitev večstranskega na pravilih temelječega mednarodnega reda, v središču katerega sta sistem OZN in mednarodno pravo, za krepitev demokracije in demokratičnih vrednot po svetu, spodbujanje človekovih pravic, obravnavo škodljivih vplivov in dezinformacij avtoritarnih režimov, oblikovanje pravil o digitalni in tehnološki prihodnosti v skladu s skupnimi vrednotami, trajnosten gospodarski razvoj, vključujočo gospodarsko rast in delovna mesta po vsem svetu, enotno stališče glede Rusije in Kitajske ter skupne naložbe v svetovne infrastrukturne pobude v skladu s strategijo EU za povezovanje; poudarja pomen strategije EU za povezljivost in poziva k okrepljenemu sodelovanju med EU in ZDA na osrednjem področju povezljivosti; podpira čezatlantska prizadevanja za preprečevanje energetske odvisnosti s spodbujanjem energetske diverzifikacije in širše povezljivosti prek vseh možnih mehanizmov, kot je navedeno tudi v sporočilu skupine G7 z naslovom Our shared agenda for global action to build back better (Naša skupna agenda o svetovnih ukrepih za boljšo obnovo);

4. ugotavlja in podpira tudi novo čezatlantsko zavezanost zagotavljanju podpore demokraciji po svetu, zlasti z varovanjem svobode medijev, podporo civilni družbi ter zaščito in zagovarjanjem novinarjev; pozdravlja jasno zavezanost ZDA na področju krepitve in nadaljnje širitve čezatlantskih odnosov, ki je razvidna iz odločitve predsednika ZDA, da bo med svojim prvim potovanjem v tujino obiskal Evropo in se junija 2021 udeležil vrha med EU in ZDA; podpira operativne sklepe, navedene v izjavi z vrha med EU in ZDA z naslovom Towards a Renewed Transatlantic Partnership (Za prenovljeno čezatlantsko partnerstvo), ki je bila objavljena 15. junija 2021 in potrjuje, da sta obe strani močno zavezani vzpostavljanju sinergij ter poglabljanju čezatlantskega dialoga in sodelovanja; je seznanjen zlasti s čezatlantsko zavezanostjo obravnavi humanitarnih potreb in zavzemanju za mednarodno humanitarno pravo, pa tudi povečanju nabora virov za humanitarne dejavnosti; ugotavlja in podpira tudi namero glede okrepitve čezatlantskega sodelovanja na področju uporabe sankcij za doseganje skupnih zunanjepolitičnih in varnostnih ciljev;

5. poziva k novi čezatlantski agendi, ki bo stremela k uresničevanju skupnih interesov, omogočala izkoriščanje skupne moči in spodbujala večstransko sodelovanje za pravičnejši in bolj zdrav svet, boj proti podnebnim spremembam ter mirno in trajno reševanje sporov, vključno z regionalnimi spori, na podlagi načel mednarodnega prava, nadzora nad oborožitvijo, neširjenja jedrskega orožja in razoroževanja; poudarja, da bi morala ta agenda temeljiti na naših skupnih strateških ciljih, kot so krepitev dobavne verige zdravil in reforma Svetovne zdravstvene organizacije, zagotavljanje ustreznega dostopa do cepiv ranljivim državam, zmanjšanje odvisnosti od zunanjih energetskih zalog, povečanje naložb v napredne tehnologije, boj proti neenakosti, spodbujanje ekološkega prehoda ter medsebojno sodelovanje in sodelovanje z ustreznimi tretjimi državami s poudarkom na varnosti in stabilnosti držav vzhodnega in južnega sosedstva EU, Zahodnega Balkana in Afrike;

6. poudarja, da je treba na podlagi zakonodajnih vej oblasti EU in ZDA poglobiti zakonodajno sodelovanje ter vzpostaviti močnejše strukture za zakonodajno sodelovanje in vključujoč čezatlantski dialog, kot je čezatlantska skupščina zakonodajalcev; meni, da bi ozaveščanje o instrumentih, kot je čezatlantski dialog zakonodajalcev, ter organizacija rednejših srečanj in obiskov med Odborom Evropskega parlamenta za zunanje zadeve in ameriškimi kolegi, na primer v okviru rednih letnih obiskov ustreznih odborov, zagotovila povrnitev zaupanja v čezatlantsko sodelovanje ter njegovo trajnost in učinkovitost; odločno poziva kongres ZDA, naj okrepi čezatlantski dialog zakonodajalcev, tako da ga potrdi kot uradni organ s stalnim članstvom, namenjen poglabljanju odnosov med ZDA in EU, in logično ustreznico medparlamentarne delegacije Evropskega parlamenta za odnose s kongresom ZDA; pozdravlja ponovno uvedbo skupine za Evropsko unijo

v kongresu ZDA in poudarja pomen tesnega sodelovanja in povezovanja z dejavnostmi čezatlantskega dialoga zakonodajalcev; ponovno poudarja pomembno vlogo, ki jo ima usmerjevalni odbor čezatlantskega dialoga zakonodajalcev pri usklajevanju vseh dejavnosti v zvezi s čezmejnim sodelovanjem na področju zakonodajnih prizadevanj v Evropskem parlamentu, da bi se okrepil parlamentarni nadzor;

7. pozdravlja obsežen čezatlantski dialog na ravni civilne družbe ter poziva EU in ZDA, naj ta dialog dodatno okrepijo ter v razpravo o prihodnosti čezatlantskih odnosov vključijo vse socialne in gospodarske deležnike; meni, da bi se lahko v ta namen vzpostavil reden čezatlantski civilni dialog; poudarja, da stiki med državljani EU in ZDA prispevajo k oblikovanju skupnih vrednot, vzpostavitvi zaupanja in medsebojnemu razumevanju čezatlantskih partnerjev; zato poziva k večji podpori za spodbujanje in lajšanje izvajanja programov mobilnosti in izmenjave, kot je Erasmus+, ter izmenjav pripravnikov med kongresom in Evropskim parlamentom; poudarja pomen okrepitve medosebnih stikov na področju znanosti, raziskav in izobraževanja;

8. poziva k okrepljenemu medparlamentarnemu sodelovanju med poslanci Evropskega parlamenta, člani kongresa, poslanci nacionalnih parlamentov držav članic EU in člani različnih zakonodajnih organov 50 zveznih držav ZDA na različnih tematskih področjih, kar bi omogočilo izmenjavo primerov dobre prakse, vključno s podnacionalnimi dialogi, kot je dialog v okviru skupnosti Under2 Coalition, in boljše usklajevanje na področju svetovnih, pa tudi skupnih domačih izzivov, kot so obravnava gospodarske in socialne neenakosti, zaščita človekovih pravic in demokratičnih standardov ob vse večjih notranjih in zunanjih protidemokratičnih grožnjah, zaščita mednarodnega prava in pravno zavezujočih sporazumov, spodbujanje skupnih strateških interesov, splošno zdravstveno varstvo, približevanje zakonodaje o vseh oblikah humanocentrične umetne inteligence, spodbujanje sodelovanja med podjetji iz ZDA in EU, inovacije in druge najnovejše tehnologije, kot so omrežja 5G in 6G ter biotehnologije, raziskave, razvoj in inovacije, obdavčitev tehnoloških podjetij, zagotavljanje odgovornosti spletnih platform, tudi z ustreznim nadzorom tega, ali so politike spletnih platform v skladu s temeljnimi demokratičnimi vrednotami, boj proti podnebnim spremembam, tudi v smislu podnebnih sprememb kot varnostne grožnje, cilj pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost, zaščita svobodnega in neodvisnega medijskega prostora ter zaščita demokratičnih volitev pred tujim vmešavanjem; ponovno poudarja pomen sodelovanja in dialoga med EU in ZDA na področju vesolja; pozdravlja napovedano zavezanost krepitvi čezatlantskega sodelovanja na področju vesolja na podlagi sporazuma o sistemih Galileo in GPS; meni, da bi lahko sodelovanje med EU in ZDA na področju vesolja pripomoglo k spodbujanju standardov varnosti v vesolju in primerov dobre prakse v mednarodni skupnosti;

9. odločno poziva EU in ZDA, naj sodelujejo v zvezi s svetovnimi davčnimi izzivi ter se pri tem oprejo na delo OECD, kot je reforma mednarodnega sistema obdavčitve dohodkov pravnih oseb, da bi gospodarskim subjektom onemogočile uporabo strategij za erozijo davčne osnove in preusmerjanje dobička, s katerimi se izogibajo plačilu davka od dohodkov pravnih oseb; v zvezi s tem podpira delo vključujočega okvira OECD/G20 za erozijo davčne osnove in preusmerjanje dobička; poudarja, da morajo prizadevanja za reformo vključevati odpravo davčnih oaz; poudarja, da se lahko s temi ukrepi zmanjšajo gospodarske neenakosti; potrjuje, da se EU v skladu s pozivom iz nove agende EU-ZDA za globalne spremembe zavzema za pravično obdavčitev v digitalnem gospodarstvu;

10. poudarja pomen vizumske vzajemnosti med EU in ZDA ter spodbuja obe strani, naj z dejavnim diplomatskim sodelovanjem poiščeta obojestransko sprejemljivo rešitev, ki bo vsem državam članicam EU omogočila potovanja brez vizuma; pozdravlja vključitev Poljske v program ZDA za odpravo vizumov in potrditev, da tudi Hrvaška izpolnjuje vse zahteve za vključitev v ta program; poziva ZDA, naj pospešijo postopek vključitve Bolgarije, Cipra in Romunije v program za odpravo vizumov;

Ponovna vzpostavitev multilateralizma

11. pozdravlja, da so se ZDA ponovno zavezale na pravilih temelječemu multilateralizmu in zavezništvom s svojimi partnerji, in poudarja, da je to pomembna priložnost za ponovno vzpostavitev sodelovanja z ZDA pri obnovi, utrjevanju in nadaljnji širitvi čezatlantskih odnosov, tudi na področjih, kot so multilateralizem in človekove pravice, ter pri krepitvi na pravilih temelječega svetovnega reda v duhu skupnih demokratičnih vrednot in enakopravnega partnerstva; poudarja, kako pomembno je tesno sodelovanje z ZDA in drugimi podobno mislečimi državami za modernizacijo večstranskih organizacij, zagotovitev, da bodo te organizacije ustrezale svojemu namenu, ter boljše spodbujanje svetovnega miru in varnosti, človekovih pravic, univerzalnih vrednot in mednarodnega prava; poudarja tudi, da je treba v ta prizadevanja vključiti države svetovnega juga; poudarja potrebo po tesnem sodelovanju in usklajevanju v okviru OZN ter njenih agencij, organizacij in misij, tudi v zvezi z imenovanjem osebja na vodilne položaje;

12. ponovno poudarja, da je zavezan mednarodnemu sodelovanju v okviru OZN, ki je nepogrešljiv forum za večstranske odgovore na svetovne izzive, obveščanje o politikah in dialog o njih ter za doseganje soglasja v mednarodni skupnosti;

13. poziva EU in ZDA, naj povečajo skupno financiranje projektov najnovejših pionirskih tehnologij, skupne naložbe v raziskave in razvoj, medosebne akademske izmenjave na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter skupno podporo, namenjeno tehnološkim zagonskim ter malim in srednjim podjetjem;

14. pozdravlja odločitev Bidnove administracije o ponovnem pristopu k Pariškemu sporazumu in imenovanju posebnega predsedniškega odposlanca za podnebje Johna Kerryja; pozdravlja, da je bila napovedana vzpostavitev skupine EU in ZDA na visoki ravni za podnebne ukrepe; odločno poziva EU in ZDA, naj predstavijo konkretne predloge za obravnavo podnebnih sprememb in zagotavljanje okolju prijaznejše trgovine ter spodbujajo operacionalizacijo zelenih tehnologij, vključno z vodikovimi tehnologijami, trajnostno financiranje in biotsko raznovrstnost;

15. poudarja pomen svetovnega sodelovanja pri nadnacionalnih izzivih v zvezi s spodbujanjem izobraževanja, znanosti, mladih, kulturne raznolikosti in dialoga; poziva ZDA, naj se ponovno pridružijo Organizaciji Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (Unesco);

16. pozdravlja, da so se ZDA odločile za ponovno pridružitev Svetovni zdravstveni organizaciji; poziva k čezatlantskemu vodstvu na področju zdravstvene diplomacije, da bi se uskladil pristop k zaustavljanju covida-19 na svetovni ravni in tudi morebitnih prihodnjih zdravstvenih kriz ter bi se izboljšala svetovna zdravstvena varnost, zlasti pa poziva k reformi Svetovne zdravstvene organizacije in skupnim čezatlantskim prizadevanjem za pravično dostopnost in distribucijo cepiv, testov in zdravil za covid-19 po svetu, zlasti v državah z nižjimi dohodki; vztraja, da je treba tesneje sodelovati, da bi vzpostavili boljše postopke za pripravo na prihodnje pandemije, vključno s skladnim in doslednim kliničnim in regulativnim pristopom, ki bi dopolnjeval svetovne dobavne verige, da bi zagotovili prožnost in odpornost; poziva k nepristranski in neodvisni preiskavi izvora in širjenja pandemije covida-19 ter tega, kako je pandemijo na začetku obravnavala Svetovna zdravstvena organizacija;

17. poudarja, da je treba okrepiti javno diplomacijo v zvezi s cepivi, v okviru katere lahko EU in ZDA prevzamejo vodilno vlogo, saj je cepljenje po vsem svetu edini način za zaustavitev pandemije; pozdravlja finančne prispevke EU in ZDA k instrumentu COVAX in spodbujanju mednarodnega sodelovanja, namenjenega izboljšanju dostopnosti cepiv po svetu, z usklajeno obravnavo predloga glede omilitve pravil o varstvu intelektualne lastnine v zvezi s cepivi; v zvezi s tem odločno poziva čezatlantske partnerje, naj sodelujejo, da bi omogočili hitro proizvodnjo in dostavo cepiv povsod, kjer so ta potrebna; spodbuja izmenjavo primerov dobre prakse med ZDA in EU v zvezi z zagotavljanjem cepiv z namenom zagotovitve boljše pripravljenosti in odpornosti v prihodnje;

18. poziva k usklajenemu delovanju EU in ZDA v okviru OZN, tudi v zvezi z reformo OZN, namenjeno povečanju učinkovitosti OZN kot večstranske organizacije ter izboljšanju njene preglednosti in verodostojnosti; poziva k uskladitvi prizadevanj za to, da bi se na vrhovnih srečanjih OZN o podnebnih spremembah in biotski raznovrstnosti v letu 2021 (26. zasedanje Konference pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja) dosegle ambiciozne zaveze; poziva EU in ZDA, naj v okviru Konference pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja in drugih forumov, kot sta Mednarodna organizacija civilnega letalstva in Mednarodna pomorska organizacija, prevzamejo vodilno vlogo; v zvezi s tem poudarja, da je sodelovanje na področju čiste energije, raziskav, razvoja in inovacij ter nizkoogljičnih tehnologij in proizvodov ključnega pomena, ključno pa je tudi sodelovanje pri drugih perečih vprašanjih, kot so neširjenje orožja, reševanje sporov ter boj proti nasilni radikalizaciji in terorizmu; je zaskrbljen, ker je Kitajska v zadnjih treh desetletjih potrojila svoje emisije ogljikovega dioksida in je zdaj dogovorna za 27 % svetovnih emisij toplogrednih plinov, prizadevanja EU in ZDA za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov pa zato brez jasne zavezanosti in ukrepov Kitajske še zdaleč niso zadostna;

19. vztraja, da je treba spoštovati mednarodno pomorsko pravo, in v zvezi s tem poudarja svojo zahtevo, naj ZDA ratificirajo Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu; poziva ZDA, naj se pridružijo prizadevanjem EU za spodbuditev sprejetja mednarodnega sporazuma za preprečevanje morskih odpadkov in onesnaženja morja s plastiko na naslednji skupščini OZN za okolje; odločno poziva ZDA in EU, naj okrepijo sodelovanje za boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu na svetovni ravni;

20. je seznanjen, da je predsednik Biden napovedal nov cilj 50- do 52-odstotnega zmanjšanja emisij ogljikovega dioksida do leta 2030 v primerjavi z ravnmi iz leta 2005; je seznanjen tudi s tem, da je predsednik Biden organiziral virtualno podnebno vrhovno srečanje voditeljev, da bi spodbudil prizadevanja velikih gospodarstev na področju podnebnih ukrepov;

21. priznava, da se je v ZDA v zadnjih nekaj desetletjih kakovost zraka bistveno izboljšala, večinoma zaradi tehnoloških izboljšav in inovacij v energetskem sektorju;

22. meni, da bi morala EU skupaj z ZDA ponovno potrditi osrednjo vlogo ciljev trajnostnega razvoja in agende za trajnostni razvoj do leta 2030 kot okvira za učinkovito večstransko sodelovanje, ki bi po možnosti vključevalo tudi Kitajsko, pod pogojem, da se Kitajska dejansko zaveže prizadevanjem za dobronameren dialog in sodelovanje v okviru agende, ki bo podpirala osrednje strukture in cilje Agende 2030;

23. poziva k tesnejšemu usklajevanju pri uporabi omejevalnih ukrepov, vključno s sankcijami za kršitve človekovih pravic, in odločno poziva Svet, naj v okviru globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic sprejme komponento za obravnavo korupcije; poziva EU in ZDA naj po potrebi uskladijo svoje politike sankcij, kjer je to mogoče;

24. pozdravlja napovedano zavezo Bidnove administracije, da bo znova začela sodelovati s Svetom OZN za človekove pravice, s čimer je izkazala namero, da bo ponovno spodbujala človekove pravice po vsem svetu, in upa, da se bodo okrepila prizadevanja za zaščito človekovih pravic po svetu in preprečila avtoritarna ponovna opredelitev teh pravic kot državocentričnega koncepta; poziva EU in ZDA, naj si skupaj s podobno mislečimi zavezniki prizadevajo za reformo Sveta za človekove pravice, zlasti pa določijo jasna merila v zvezi s članstvom;

25. poziva k večji zavezanosti EU in ZDA spodbujanju in varstvu človekovih pravic po svetu ter boju proti vzponu avtoritarizma in neliberalnih režimov; spodbuja k vzpostavitvi celovitega nabora skupnih orodij EU in ZDA za obravnavo kršitev človekovih pravic; poziva institucije EU, naj tesno sodelujejo z demokratičnimi državami pri varstvu in spodbujanju temeljnih človekovih pravic in demokratičnih vrednot na mednarodni ravni v okviru okrepljenega tesnega sodelovanja z mednarodnimi organizacijami, kot sta Svet Evrope in OVSE; meni, da bi lahko Parlament in kongres sodelovala v primerih zagovornikov človekovih pravic in predstavnikov civilne družbe, ki so žrtve preganjanja ali odvzema prostosti brez razloga ali z namenom zatiranja njihovih dejanj;

26. pozdravlja, da je Bidnova administracija preklicala sankcije, ki so jih ZDA naložile visokima uradnikoma Mednarodnega kazenskega sodišča; spodbuja ZDA, naj se pridružijo Rimskemu statutu o ustanovitvi Mednarodnega kazenskega sodišča in s tem sodiščem konstruktivno sodelujejo pri njegovih potekajočih preiskavah in sodnih postopkih;

27. ponovno poziva ZDA, naj odpravijo smrtno kazen in izvedejo reformo svojega kazenskopravnega sistema;

28. odločno poziva k dialogu in izmenjavi primerov dobre prakse med EU in ZDA o spodbujanju rasne enakosti in enakosti spolov; poziva EU in ZDA, naj odločno ukrepajo zoper sistemski rasizem, ki se odraža v policijskem nasilju, ki je nesorazmerno usmerjeno v etnične in rasne manjšine, ter zoper trdovratne neenakosti, ki sprožajo upravičene mirne proteste;

29. meni, da lahko EU in ZDA s skupnimi močmi izboljšajo enakost in spoštovanje človekovih pravic ter zagotovijo, da se človekove pravice ustrezno upoštevajo in podpirajo pri odločanju na večstranskih forumih; predlaga torej, da se prouči možnost vzpostavitve stalne platforme za dialog med EU in ZDA, namenjene sprejemanju konkretnih ukrepov za preprečevanje rasizma, sovražnega govora in diskriminacije, vključno z diskriminacijo LGTBQI oseb, ter v zvezi s tem poziva k tesnejšemu večstranskemu sodelovanju z mednarodnimi organizacijami, kot so OVSE, OZN, Afriška unija, Organizacija ameriških držav in Svet Evrope; poziva EU in ZDA, naj skupaj organizirajo svetovno vrhovno srečanje na temo boja proti rasizmu in diskriminaciji po svetu;

30. je zelo zaskrbljen, ker je zakonodajna skupščina Teksasa sprejela „zakon o srčnem utripu“ (Texas Heartbeat Act), ki dejansko prepoveduje splav, to pa je resen napad na spolne in reproduktivne pravice žensk; obžaluje, da je vrhovno sodišče ZDA s preglasovanjem zavrnilo presojanje o sprejetju tega svojevrstnega zakona;

31. vztraja, da si je treba bolj prizadevati za izboljšanje enakosti spolov in pravic žensk, med drugim tudi na področju nasilja na podlagi spola ter spolnega in reproduktivnega zdravja;

32. poziva EU in države članice, naj tesneje sodelujejo z ZDA pri spodbujanju svobode veroizpovedi ali prepričanja po vsem svetu; poziva EU in ZDA, naj medsebojno ščitijo in ohranjajo evropsko in ameriško kulturno in zgodovinsko dediščino v ZDA in EU;

33. spodbuja Bidnovo administracijo, naj hitro uresniči svoje napovedi, da bo zaprla zapor v Guantanamu; obžaluje, da je skoraj 20 let po vzpostavitvi tega zapora v njem zaprtih še 40 oseb, med katerimi je tudi pet oseb, za katere je bila v času Obamove administracije odrejena izpustitev; poziva EU in njene države članice, naj ponudijo svojo pomoč, da bi olajšale izvedbo postopka;

34. spodbuja ZDA, naj številnejšim prebivalcem zagotovijo pravičen in odprt dostop do osnovnih storitev, kot so sistem zdravstvenega varstva in sistemi socialne zaščite; spodbuja novo imenovano Bidnovo administracijo, naj sprejme konkretne ukrepe za ureditev posedovanja orožja med državljani ZDA;

35. poudarja, da se čezatlantska skupnost spoprijema z različnimi skupnimi izzivi, kakršnih še ni bilo, med njimi pa so tako boj proti terorizmu kot hibridne grožnje, podnebne spremembe, dezinformacije, kibernetski napadi, nastajajoče in prelomne tehnologije ter spremembe v ravnovesju moči na svetovni ravni, posledično pa tudi izzivi za mednarodni red, ki temelji na pravilih;

Okrepljeno sodelovanje na področju mednarodne trgovine in naložb

36. poudarja, da je treba na podlagi pozitivnega zagona z ZDA sodelovati pri utrjevanju večstranskega trgovinskega sistema in reformi Svetovne trgovinske organizacije; pozdravlja rezultat vrha med EU in ZDA z dne 15. junija 2021, in sicer izjavo z naslovom Towards a Renewed Transatlantic Partnership (Za prenovljeno čezatlantsko partnerstvo), ki je znak obnovljenega in konstruktivnega sodelovanja; pozdravlja dogovor o okviru za sodelovanje na področju velikih civilnih zrakoplovov; je seznanjen, da je v izjavi z vrha med EU in ZDA priznano, da so carinske dajatve, ki so jih ZDA na podlagi svojega oddelka 232 uvedle na blago, uvoženo iz EU, privedle do napetosti v čezatlantskem odnosu, in pozdravlja, da se v tej izjavi strani izrecno zavezujeta, da bosta pred koncem leta odpravili obstoječe razlike glede presežnih zmogljivosti na področju jekla in aluminija; meni, da je vzpostavitev več platform za stalno razpravo, kot sta svet za trgovino in tehnologijo ter skupni dialog med EU in ZDA o politiki konkurence na področju tehnologije, bistvenega pomena, saj bodo te platforme dodatno podprle čezatlantsko trgovino, in odločno poziva Komisijo, naj čim prej vzpostavi učinkovito in vključujočo strukturo, ki bo v svetu za trgovino in tehnologijo zastopala EU; pozdravlja vzpostavitev skupne projektne skupine EU in ZDA za proizvodnjo in dobavno verigo v zvezi s covidom-19;

37. poudarja, da je svet za trgovino in tehnologijo del pozitivnega programa za čezatlantsko trgovino, njegov končni cilj pa je umestiti demokratične vrednote in etiko v nove tehnologije, da bi postal pregledna institucionalna struktura in vodil svetovno digitalno preobrazbo; v zvezi s tem pozdravlja, da je ustanovno srečanje potekalo po načrtih, kljub napetostim, o katerih je treba odprto in odkrito razpravljati; poudarja, da bi bilo mogoče hitro doseči nekatere koristi, ki bi povečale dvostransko trgovino, zato obe strani poziva, naj se osredotočita na konkretne oprijemljive rezultate; v zvezi s tem pozdravlja rezultate prvega srečanja sveta za trgovino in tehnologijo 29. septembra v Pittsburghu, na katerem so bile sprejete konkretne teme za vsako od desetih delovnih skupin; med zavezami podpira tisto o sodelovanju pri preprečevanju novih in nepotrebnih trgovinskih ovir za nove in porajajoče se tehnologije, pri pregledu naložb in pri izvozu blaga z dvojno rabo ter zavezo za izboljšanje učinkovitosti politik, ki obravnavajo netržne politike in prakse ter politike in prakse, ki izkrivljajo trgovino; pozdravlja opredelitev posebnih tem, kot so obravnavanje izzivov, ki jih predstavljajo netržna gospodarstva, ter sodelovanje na področjih pravic delavcev in s trgovino povezanih podnebnih politik v delovni skupini za svetovne trgovinske izzive; poudarja pomen sodelovanja pri določanju mednarodnih tehnoloških standardov; poziva k ustanovitvi pododbora za trgovino in tehnologijo v okviru čezatlantskega dialoga zakonodajalcev, ki bi dopolnjeval vlogo izvršnih oblasti v svetu za trgovino in tehnologijo ter izvajal demokratični nadzor nad tem organom; poudarja, da svet za trgovino in tehnologijo ni forum za pogajanja o trgovinskem sporazumu med EU in ZDA, brez poseganja v prihodnje pobude za to;

38. poudarja, da imajo Evropska unija in Združene države Amerike najtesnejši gospodarski odnos na svetu, pa tudi najobsežnejši in najgloblji dvostranski trgovinski in naložbeni odnos, pri čemer promet, ustvarjen s trgovino z blagom in storitvami, znaša več kot 1 bilijon EUR na leto; poudarja, da gospodarstvi EU in ZDA skupaj predstavljata več kot 40 % svetovnega BDP in skoraj tretjino svetovnih trgovinskih tokov;

39. poudarja, kako pomembno je, da kot zgodovinski zaveznici in trgovinski partnerici oživita čezatlantske trgovinske odnose, ne samo zaradi sedanje koronavirusne krize, temveč tudi, da bi spodbudili multilateralizem, odprt, na pravilih temelječ trgovinski sistem in skupne rešitve za pereče svetovne izzive, vključno s svetovnim zdravjem;

sreda 6. oktobra 2021

40. je seznanjen z izjavami ameriških sogovornikov in trgovinske predstavnice ZDA Katherine Tai na predstavitvi o trgovinskem programu Bidnove administracije za leto 2021;

41. v zvezi s tem ponovno izraža svojo podporo novi strategiji EU na področju trgovine, ki tudi v okviru čezatlantske agende Unije stremi k sinergijam med cilji notranje in zunanje politike v skladu s cilji OZN za trajnostni razvoj;

42. ugotavlja, da je trgovinska politika strateško geopolitično orodje za čezatlantsko agendo; poudarja, da so ZDA ključni trgovinski partner, zato pozdravlja pozitivne signale Bidnove administracije glede načrtov za okrepitev dvostranskih odnosov z EU ter poziva k obnovitvi sodelovanja, ki bi moralo v prihodnjih letih prinesti trajne in konkretne rezultate, pri čemer je treba upoštevati, da na naše gospodarske odnose vplivajo tudi varnostni interesi v okviru odprte strateške avtonomije;

43. poudarja, da je treba na podlagi skupnih interesov, vrednot, tveganj in groženj opredeliti skupne ukrepe, da bi po koronavirusni krizi prispevali k trajnostnemu in vključujočemu gospodarskemu okrevanju na svetovni ravni;

44. poudarja, da je treba reformirati svetovni trgovinski sistem, tako da bo zagotavljal enake konkurenčne pogoje na svetovni ravni, in sodelovati pri oblikovanju novih pravil, zlasti glede nepoštenih trgovinskih praks, saj nepoštena konkurenca močno vpliva na naša podjetja in delavce;

45. podpira vodilno vlogo v partnerstvu z ZDA, vključno z usklajenim stališčem do Rusije in Kitajske, osredotočanjem na uresničevanje skupnih interesov pri zeleni in digitalni preobrazbi naših gospodarstev, pa tudi s skupnimi pobudami v zvezi z zagotavljanjem svetovnih javnih dobrin; poudarja, da so v to agendo vključeni „delavci in plače“ ter odpornejše, bolj trajnostne in odgovornejše dobavne verige; v zvezi s tem spodbuja obe strani, naj uskladita svoj pristop k prisilnemu delu in izkoriščevalskim delovnim pogojem ter naj sodelujeta pri izboljšanju spoštovanja pravic delavcev in okoljskih standardov v trgovinskih sporazumih, pa tudi na večstranski ravni, pri tem pa naj za učinkovitejše izvrševanje določb gradita na izkušnjah druge strani;

46. poudarja, da je treba dokazati, da bodo izboljšani trgovinski odnosi med EU in ZDA koristili državljanom, zlasti tistim, ki jih je globalizacija prizadela, in podjetjem na obeh straneh Atlantika; v zvezi s tem poziva EU in ZDA, naj sodelujejo in uskladijo svoje strategije za ustvarjanje naložbenih sinergij, zlasti za doseganje trajnostnega in vključujočega digitalnega in zelenega prehoda njunih gospodarstev;

47. ugotavlja, da so skupni izzivi EU in ZDA vse bolj nevojaške narave in del našega gospodarskega partnerstva; zato poziva k stalnemu in okrepljenemu čezatlantskemu parlamentarnemu dialogu o trgovini med Evropskim parlamentom in ameriškim kongresom prek sodelovanja odborov, in sicer med Odborom Evropskega parlamenta za mednarodno trgovino na strani EU ter Odborom Ways & Means, njegovim pododborom za trgovino in finančnim odborom senata na strani ZDA, pa tudi v okviru čezatlantskega dialoga zakonodajalcev;

48. odločno pozdravlja podporo ZDA novi generalni direktorici Svetovne trgovinske organizacije Ngozi Okonjo-Iweali in vrnitev ZDA k Pariškemu sporazumu; pozdravlja štirimesečno začasno opustitev carinskih dajatev v primeru Airbus-Boeing, ki so nesorazmerno negativno vplivale na agroživilske proizvode EU, kar je pozitiven korak v smeri iskanja trajne rešitve za subvencije proizvajalcem civilnih zrakoplovov; ugotavlja, da se bo začasna opustitev teh carinskih dajatev iztekla julija 2021, in poziva k iskanju rešitve, ki bo privedla do njihove trajne odprave;

49. pozdravlja pripravljenost ZDA na začetek razprav o svetovnih presežnih zmogljivostih za jeklo in aluminij; je seznanjen z odločitvijo Komisije o začasni odpravi zviševanja carinskih dajatev na uvoz iz ZDA kot protiukrepa na ukrepe ZDA;

50. pozdravlja tudi hitro sklenitev dogovora o tarifnih kvotah v okviru Svetovne trgovinske organizacije, ki je bil prvi sporazum z ZDA po nastopu nove Bidnove administracije, kar kaže na pripravljenost nove administracije na sklepanje sporazumov z EU v okviru Svetovne trgovinske organizacije;

51. obenem priznava, da nekatera razhajanja še vedno obstajajo; v zvezi s tem poziva obe strani, naj rešita dvostranske spore; poziva ZDA, naj odpravijo enostranske trgovinske ukrepe in prenehajo z grožnjami glede dodatnih ukrepov v zvezi z davki na digitalne storitve, naj se vzdržijo sprejemanja nadaljnjih ukrepov in se raje osredotočijo na to, kar nas združuje; pripisuje velik pomen vrhu med EU in ZDA junija 2021 kot odskočni deski za nadaljnje izboljšanje naših trgovinskih odnosov in za razpravo o še neizkoriščenih možnostih za tesnejše sodelovanje;

52. poziva ZDA, naj navkljub potekajočim pogovorom nemudoma odpravijo carinske dajatve na jeklo in aluminij v skladu z oddelkom 232, saj ZDA ne morejo obravnavati evropskih podjetij kot grožnjo svoji nacionalni varnosti, in poudarja, da je treba skupaj obravnavati pomisleke v zvezi s presežnimi zmogljivostmi jekla in aluminija iz tretjih držav; med drugim poudarja, da si EU prizadeva odpraviti carinske dajatve za industrijsko blago med EU in ZDA;

53. obžaluje zaključek preiskav v skladu z oddelkom 301 o digitalnih davkih, vendar pozdravlja šestmesečno prekinitev trgovinskih povračilnih ukrepov za gospodarske sektorje, kot je obutev, v državah članicah, ki so uvedle davek na digitalne storitve, medtem ko pogajanja v okviru OECD še potekajo; izraža zaskrbljenost zaradi predhodnega seznama povračilnih carinskih dajatev, ki jih je pripravil trgovinski predstavnik ZDA in so rezultat preiskav v skladu z oddelkom 301 o različnih davkih EU na digitalne storitve ter vključujejo posebej občutljive proizvodne sektorje, kot sta obutvena in usnjarska industrija, ki bi bili lahko v primeru uvedbe dodatnih carinskih dajatev izključeni s trga ZDA; poziva Komisijo in države članice, naj pospešijo in čim prej zaključijo pogajanja v okviru predloga OECD o obdavčitvi digitalnega gospodarstva ter naj si prizadevajo za preprečitev nadaljnje gospodarske škode za podjetja EU, zlasti mala in srednja podjetja, predvsem v okviru strategij za okrevanje po covidu-19; meni, da je glede na izključno pristojnost EU na področju skupne trgovinske politike in nevarnosti povračilnih ukrepov ZDA zaradi zakonodaje o obdavčitvi digitalnega gospodarstva boljši skupni pristop na ravni EU kot pa na nacionalni ravni, zlasti da bi se izognili nadaljnjemu čezatlantskemu sporu glede carinskih dajatev;

54. priznava, da še obstajajo možnosti za odpravo znatnih birokratskih ovir in okrepitev čezatlantskega gospodarskega partnerstva, ki ostajajo neizkoriščene; glede na sedanjo tehnološko tekmo poudarja pomen tesnega čezatlantskega regulativnega prostora za naša podjetja, zlasti za nastajajoče digitalne, energetske in podnebne tehnologije; pričakuje, da bosta obe strani v dialogu obravnavali pomisleke EU glede zakona v ZDA, ki daje prednost kupovanju ameriškega blaga (Buy American Act) in Jonesovega zakona (Jones Act), vključno z javnimi naročili in dostopom do trgov storitev;

55. zagovarja skupni pristop k reševanju krize zaradi covida-19, med drugim s povečanjem razpoložljivosti in cenovne dostopnosti cepiv; poziva EU in ZDA, naj sodelujejo in vodijo prizadevanja za odpravo pomanjkanja cepiv, da bi čim večjemu številu ljudi po vsem svetu zagotovili čim hitrejšo dostavo cepiv; pozdravlja napoved partnerstva med EU in ZDA, da bi pospešili svetovna prizadevanja za cepljenje proti covidu-19 in dosegli, da bo do generalne skupščine OZN naslednje leto cepljenega 70 % svetovnega prebivalstva; opozarja, da se svet sooča s pomanjkanjem cepiv po vsem svetu; zato poziva EU in ZDA, naj sodelujejo s proizvajalci, da bi povečali svetovne zmogljivosti za proizvodnjo cepiv in njihovih sestavnih delov ter tako zagotovili enak dostop do cepiv po vsem svetu; poziva obe strani, naj se vzdržita sprejemanja ukrepov za omejevanje izvoza, zagotovita ustrezno delovanje dobavnih verig in potrebne prenose tehnologije ter izboljšata pripravljenost na prihodnje izredne zdravstvene razmere na svetovni ravni; spodbuja obe strani, naj okrepita regulativno sodelovanje, da bi olajšali osnovni dostop do zdravil;

56. poziva Komisijo in Bidnovo administracijo, naj dejavno podpreta pobude novega generalnega direktorata Svetovne trgovinske organizacije, zlasti v zvezi z zdravjem; v zvezi s tem opozarja na stališče Parlamenta o morebitni opustitvi sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine, ki ga je izrazil v svoji resoluciji z dne 10. junija 2021 ([9]);

57. priznava pomen varstva evropskih pravic intelektualne lastnine za ohranitev inovacijske sposobnosti podjetij, vendar meni, da je treba proučiti vse uporabne prožnosti v okviru sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine, da bi povečali svetovno zmogljivost za proizvodnjo cepiv in njihovih sestavnih delov; poudarja, da je iskanje rešitev v zvezi s pravicami intelektualne lastnine lahko le del skupnega svetovnega odziva;

58. poudarja, da Svetovna trgovinska organizacija ostaja temelj večstranskega trgovinskega sistema, ki temelji na pravilih; poziva k okrepljenemu sodelovanju pri reformi Svetovne trgovinske organizacije, vključno z reformo njenih treh osrednjih funkcij, ki vključuje nujno reformo in ponovno vzpostavitev pritožbenega organa ter okrepitev nadzornih in posvetovalnih funkcij Svetovne trgovinske organizacije, med drugim s spodbujanjem odprtih večstranskih sporazumov;

([9]) Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. junija 2021 o obravnavanju globalnega izziva, ki ga predstavlja COVID-19: učinki opustitve sporazuma TRIPS Svetovne trgovinske organizacije na cepiva proti COVID-19, zdravljenje, opremo in proizvodno zmogljivost v državah v razvoju (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0283).

59. poziva obe strani, naj sodelujeta pri zakonski ureditvi trgovine z zdravstvenimi proizvodi, oblikovanju pravil za digitalno trgovino in določitvi ambiciozne podnebne in okoljske agende, med drugim z oživitvijo pogajanj o sporazumu o okoljskih dobrinah, ter ju poziva, naj pripravita skupne predloge, med drugim v zvezi s pravili o subvencijah in postopnim opuščanjem subvencij za fosilna goriva;

60. pričakuje, da se bosta obe strani dogovorili o konkretnih rezultatih za 12. ministrsko konferenco Svetovne trgovinske organizacije, da bo ta pripravljena na zeleni in digitalni prehod, vključno s sporazumom o ribištvu, deklaracijo o trgovini in zdravju, delovnim programom za reformo sistema za reševanje sporov, delovnim programom o industrijskih subvencijah in podjetjih v državni lasti ter znatnim napredkom pri pogajanjih o e-trgovanju;

61. spodbuja obe strani, naj si skupaj prizadevata za posodobitev pravil Svetovne trgovinske organizacije o podjetjih v državni lasti, industrijskih subvencijah, presežnih zmogljivostih in prenosu tehnologij, da bi učinkovito pripravili organizacijo na izzive 21. stoletja; v zvezi s tem tudi podpira razširitev tristranske pobude z Japonsko ter poziva EU in ZDA, naj v Svetovni trgovinski organizaciji vodijo koalicijo enako mislečih držav, da bi se dogovorili o novih pravilih, hkrati pa razvili avtonomni instrument proti nepoštenim tujim subvencijam; pričakuje, da bosta obe strani spodbujali večstranske sporazume in si prizadevali zanje; poziva ZDA, naj obnovijo svoje zaveze glede sporazuma o vladnih naročilih Svetovne trgovinske organizacije;

62. je seznanjen z izidom prvega srečanja na visoki ravni v okviru dialoga med EU in ZDA o Kitajski, na katerem sta obe strani ponovno poudarili, da so njuni trgovinski odnosi s Kitajsko večplastni in vključujejo elemente sodelovanja, konkurence in sistemskega rivalstva; se zavzema za skupni strateški pristop do Kitajske, kjer je to mogoče, pa tudi za sodelovanje v večstranskih okvirih pri skupnih izzivih, kot so podnebne spremembe ter nepoštene trgovinske prakse, ki povzročajo izkrivljanje delovanja trga in pomanjkanje enakih konkurenčnih pogojev;

63. opozarja, kako pomembno je usklajeno stališče pri odpravi izkrivljajočih industrijskih subvencij, zlasti v zvezi s podjetji v državni lasti in presežnimi zmogljivostmi v kritičnih sektorjih, prisilnimi prenosi tehnologij, krajo intelektualne lastnine, obveznimi skupnimi podjetji, tržnimi ovirami in prepovedjo prisilnega dela, in sicer z vključitvijo razprave o trgovinskem sporazumu ZDA s Kitajsko (Phase one agreement) in celovitem sporazumu o naložbah med EU in Kitajsko;

64. ugotavlja, da teh vprašanj ni mogoče rešiti enostransko ali dvostransko in da je potrebna koalicija enako mislečih partnerjev na mednarodni ravni v okviru Svetovne trgovinske organizacije;

65. poudarja, da je pomembno vključiti spoštovanje človekovih pravic v skupno strategijo EU in ZDA, v delovanje Svetovne trgovinske organizacije in delovanje mednarodnih podjetij; v zvezi s tem poudarja, da je potrebna zavezujoča zakonodaja o potrebni skrbnosti, in poziva ZDA, naj se pridružijo temu pristopu in ga podprejo v celotni dobavni verigi;

66. meni, da bi morale EU in ZDA okrepiti čezatlantsko sodelovanje pri na pravilih temelječi in trajnostni povezljivosti kot odziv na pobudo Kitajske En pas, ena pot, in upa na prihodnje sodelovanje s posebnim poudarkom na ohranjanju visokokakovostnih standardov;

67. poziva Komisijo, naj poleg spodbujanja dialoga in skupnih ukrepov odločno zastopa interese EU in njeno odprto strateško avtonomijo ter se odzove na neupravičene dajatve, ki so jih uvedle ZDA, ekstrateritorialno uporabo sankcij, ki je v nasprotju z mednarodnim pravom, in tržne ovire; poudarja, da je treba okrepiti avtonomne trgovinske ukrepe EU;

68. zlasti poziva ZDA, naj zagotovijo, da bodo postopki javnega naročanja pregledni, odprti in predvidljivi na podlagi načela enakega obravnavanja;

69. poziva Komisijo, naj pripravi predlog o instrumentu za odvračanje in preprečevanje prisilnih ukrepov s strani tretjih držav in zakonodajo v podporo evropskim podjetjem, ki so tarča omenjenih sankcij in ki delujejo v skladu z mednarodnim pravom;

70. spodbuja obe strani, naj sodelujeta v ambicioznem dialogu in poiščeta okvir za skupno ukrepanje ter si prizadevata za selektivne trgovinske in naložbene sporazume z oživitvijo strateškega dialoga na visoki ravni;

71. poziva k močnejšemu regulativnemu, zelenemu, trajnostnemu in digitalnemu partnerstvu v okviru sveta za trgovino in tehnologijo; poziva k sporazumu o ugotavljanju skladnosti, ki bo zlasti koristil malim in srednjim podjetjem, k usklajenemu pristopu k določanju mednarodnih standardov za kritične in nastajajoče tehnologije, kot je umetna inteligenca, ter k regulativnemu sodelovanju za velika tehnološka podjetja, pa tudi k digitalnemu in svetovnemu davku; poziva EU in ZDA, naj si izmenjujejo informacije in sodelujejo pri pregledu tujih naložb v strateških sektorjih, vključno z morebitnimi sovražnimi prevzemi;

72. spodbuja obe strani k izmenjavi primerov dobrih regulativnih praks; poziva EU in ZDA, naj nadaljujejo pogajanja o ugotavljanju skladnosti, da bi odpravili finančno obremenjujoče netarifne ovire; poudarja, kako pomembno je, da obe strani uskladita in vodita koalicijo podobno mislečih partnerjev, da bi izboljšali uporabo čezatlantskih standardov v mednarodnih organizacijah za standardizacijo;

73. poziva obe strani, naj trgovino uporabita kot sredstvo za boj proti podnebnim spremembam in doseganje navzgor usmerjene gospodarske in socialne konvergence; v zvezi s tem poziva obe strani, naj sodelujeta pri določanju cen ogljika in se zlasti usklajujeta pri razvoju mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah, učinkovitih ukrepih proti nezakoniti trgovini z orožjem ter povečanju preglednosti in odgovornosti trgovine z orožjem, vključno z izvozom orožja iz ZDA in držav članic EU;

74. poziva ZDA in EU, naj si skupaj prizadevajo za svetovni davek od dohodkov pravnih oseb v okviru OECD, pri čemer pozdravlja zlasti dogovor o svetovni davčni reformi, ki so ga dosegle države skupine G7, in izpostavlja dogovor o minimalni svetovni davčni stopnji od dohodkov pravnih oseb v višini najmanj 15 %, EU in ZDA poziva tudi, naj sodelujejo v boju proti goljufivim in škodljivim trgovinskim praksam;

75. poudarja, da močnejše trgovinsko in gospodarsko partnerstvo krepi zavezništva; pozdravlja prizadevanja obeh strani, da bi povečali odpornost svojih dobavnih verig, zlasti v zvezi s kritičnimi surovinami;

76. poziva k boljšemu sodelovanju med EU in ZDA na Arktiki glede na odprtje novih plovnih poti in morebitne razpoložljivosti naravnih virov, ki je posledica podnebnih sprememb, ter glede na rastoč gospodarski interes drugih držav za Arktiko, kot je Kitajska; poziva Komisijo, naj te možnosti in izzive obravnava tudi v prihodnji strategiji za Arktiko;

77. poziva Komisijo, naj bo pri svojem sodelovanju z ZDA vedno pregledna, tako da bo med drugim objavila vse predloge, ki jih je poslala ZDA, ter zagotovila sodelovanje Parlamenta in civilne družbe pri pripravi teh predlogov, da se okrepi zaupanje potrošnikov in državljanov;

Skupno spoprijemanje z varnostnimi in obrambnimi izzivi

78. poudarja, da ostaja čezatlantsko zavezništvo bistvenega pomena za varnost in stabilnost Evrope, saj je Nato temelj evropske kolektivne obrambe in ključni element evropske varnosti; ponovno potrjuje, da morajo zavezniki in partnerji Nata ter Evropska unija skupaj storiti več, da bi izpolnili upravičena pričakovanja kot verodostojni in enakopravni čezatlantski partnerji, ki so se sposobni in pripravljeni braniti in obvladovati krize v svojem sosedstvu, pa tudi prevzeti vodilno vlogo, kadar je to potrebno, ob tesnem usklajevanju z ZDA; podpira ponovno uravnoteženje odgovornosti v čezatlantskih varnostnih odnosih s spodbujanjem večje neodvisnosti držav članic EU na področju obrambe kot sredstva za razbremenitev ZDA, s čimer se bo razbremenilo ZDA ter se bodo vzpostavile sinergije med članstvom v Natu in obrambnimi zmogljivostmi EU; poudarja, da sodelovanje med EU in Natom temelji na 74 skupno dogovorjenih ukrepih s posameznih področij; opozarja, da imata ti organizaciji različne dolžnosti in prednostne naloge, pri čemer je Nato pristojen za skupno teritorialno obrambo svojih članic, EU pa si prizadeva za obvladovanje vojaških kriz v tujini, ter da imata potencial za okrepitev dialoga in sodelovanja na področju varnostnih izzivov ter strateškega partnerstva, ki temelji na osnovnih vrednotah demokracije, svobode in spodbujanja miru; poudarja, da bi se z globljim sodelovanjem, združevanjem in souporabo ter učinkovitim in preglednim evropskim obrambnim sektorjem okrepile tudi zmogljivosti, ki so na voljo Natu; poudarja, da vzpostavitev močne industrijske baze in močnejših vojaških zmogljivosti EU ter vlaganje v vojaško mobilnost in interoperabilnost ne bosta okrepila le EU, temveč tudi čezatlantsko zavezništvo, pri čemer se bosta sinergijsko povezovala z vlogo in pomenom EU in njenih držav članic v Natu; je zato povsem zavezan evropskim obrambnim pobudam, zlasti Evropskemu obrambnemu skladu, stalnemu strukturnemu sodelovanju (PESCO) in Evropskemu mirovnemu instrumentu; poudarja, da je lahko čezatlantsko partnerstvo uspešno le, če vse države članice izpolnjujejo svoje zaveze, vključno z zavezami glede naložb v obrambo, se med seboj podpirajo in si prizadevajo za enakomernejšo porazdelitev bremen; poudarja, da morajo vsi zavezniki Nata finančno vlagati v razvoj, pridobivanje in vzdrževanje zmogljivosti, ki jih Nato potrebuje za obrambo svojih državljanov; opozarja na potekajočo pripravo strateškega kompasa EU, ki bo mejnik na poti do tesnejšega evropskega sodelovanja na področju obrambe in varnosti, poudarja, da bi morala biti priprava strateškega kompasa tesno povezana s pripravo strateškega koncepta Nata, in je prepričan, da ta sočasna procesa ponujata enkratno priložnost za bistveno nadgradnjo in posodobitev čezatlantskega političnega in varnostnega partnerstva ter zagotovitev, da bo to partnerstvo primerno za odzivanje na sedanje svetovne izzive, s katerimi se spopadajo tako EU kot ZDA; poudarja, da ambicija Evrope glede doseganja strateške avtonomije nikakor ne slabi Nata, temveč ga dopolnjuje; poziva k sklenitvi upravnega dogovora med Evropsko obrambno agencijo in ZDA ter pozdravlja, da so se EU in ZDA v izjavi, podani ob zaključku vrha med EU in ZDA 15. junija 2021, zavezale, da bodo začele razpravljati čim prej; spodbuja uvedbo postopkov usklajevanja zunanje politike ter varnostne in obrambne politike ZDA, EU in Združenega kraljestva;

sreda 6. oktobra 2021

79. pozdravlja sklep Sveta z dne 6. maja 2021, v skladu s katerim lahko Nizozemska, koordinatorka projekta za vojaško mobilnost, povabi ZDA, Kanado in Norveško na njihovo zahtevo k sodelovanju v projektu PESCO o vojaški mobilnosti; poudarja, da bo to sodelovanje izboljšalo usklajenost zmogljivosti EU in Nata ter interoperabilnost, pripravljenost in odpornost čezatlantskih sil;

80. poziva k okrepljenemu sodelovanju glede varnostnih in obrambnih vprašanj med EU, ZDA in Natom ter našimi vzhodnimi sosedami, zlasti Gruzijo, Ukrajino in Moldavijo, vključno s podporo ozemeljski celovitosti teh držav, ter h krepitvi njihove odpornosti na kibernetske in informacijske grožnje, vohunjenje ter druge nevarnosti;

81. pozdravlja odločitev ZDA, da prekličejo umik svojih sil iz EU in povečajo svojo vojaško prisotnost v državah članicah EU v znak zavezanosti čezatlantskemu sodelovanju na področju varnosti; je hvaležen številnim ameriškim uslužbencem, ki so v preteklih desetletjih pomagali ohranjati varnost Evrope in njenih državljanov;

82. odločno poziva EU in ZDA, naj tesno sodelovanje spodbujajo ne samo pri tradicionalnih varnostnih grožnjah, temveč tudi pri nastajajočih, kot so sovražna tuja tehnološka prevlada, hibridne grožnje, dezinformacijske kampanje in zlonamerno vmešavanje v volilne procese; odločno poziva EU in ZDA, naj tesno sodelujejo na področju kibernetske varnosti; odločno poziva EU, naj razvije učinkovitejše kibernetske zmogljivosti, da bi izboljšala svojo sposobnost obrambe pred kibernetskimi grožnjami; pozdravlja novo strategijo Komisije za kibernetsko varnost kot podlago za določitev mednarodnih norm in standardov v kibernetskem prostoru; poziva k razvoju, pridobivanju in ohranjanju potrebnih zmogljivosti, tudi v okviru Nata in v smislu izmenjave obveščevalnih podatkov, ter k tesnejšemu usklajevanju med agencijami EU, kot je Agencija Evropske unije za kibernetsko varnost (ENISA), in ustreznimi ameriškimi agencijami; priznava, da je kibernetska obramba do določene mere učinkovitejša, če vključuje tudi nekaj ofenzivnih sredstev in ukrepov, pod pogojem, da se ti uporabljajo v skladu z mednarodnim pravom; poudarja, da je treba uporabiti skupen pristop v zvezi s prepovedjo smrtonosnega avtonomnega orožja brez ustreznega človeškega nadzora, pravnim urejanjem avtonomije orožnih sistemov na svetovni ravni ter omejitvijo izvoza in širjenja kibernetskih orodij in tehnologije za množični nadzor; poudarja, da je treba svetovni nadzor nad orožjem posodobiti, da bi lahko reševali izzive, povezane s kibernetsko varnostjo in umetno inteligenco; poziva čezatlantske partnerje, naj podprejo in dejavno prispevajo k izpolnitvi poziva generalnega sekretarja OZN k svetovnemu premirju;

83. meni, da je zaščita demokratičnih in volilnih procesov vprašanje svetovne varnosti; v zvezi s tem predlaga skupno pripravo strukturiranega okvira za odzivanje na posege v volilne procese, ki bi temeljil na čezatlantskem kodeksu ravnanja za svobodne in odporne demokratične procese ter vključeval strukturne in celovite ukrepe za odzivanje na hibridne posege, v tesnem sodelovanju z organizacijami, kot je OVSE; poziva EU in ZDA, naj spodbujajo tesnejše in ambicioznejše mednarodno sodelovanje pri opazovanju volitev skupaj z vsemi ustreznimi partnerji, zlasti z organizacijami, ki so podprle izjavo o načelih za mednarodno opazovanje volitev, da bi se zoperstavili vse večjim grožnjam volilnim postopkom na področju javne varnosti; poudarja, da se je treba skupaj boriti proti rastočemu pojavu lažnih domačih opazovalcev volitev, ki spodkopava zaupanje javnosti v opazovanje volitev na splošno, ter podrobno oceniti priložnosti, izzive in tveganja, povezana z vse večjo uporabo novih volilnih informacijskih in komunikacijskih tehnologij; vztraja, da je treba okrepiti potrebno sodelovanje z ustreznimi domačimi organizacijami za opazovanje volitev na vseh ravneh ter jih bolje zaščititi pri opravljanju njihovih dejavnosti;

84. poudarja, kako pomembno je doseči kvantno računalniško zmogljivost, in meni, da je treba okrepiti sodelovanje med EU in ZDA na tem področju, saj bi tako zagotovili, da se bo kvantno računalništvo najprej uporabljalo med partnerji, ki tesno sodelujejo in imajo skupne cilje;

85. poudarja strateški pomen podmorskih telekomunikacijskih kablov v severnem Atlantiku, ki zagotavljajo več kot 95 % mednarodnih telekomunikacij; ponovno poudarja pomen okrepljenega čezatlantskega sodelovanja pri zaščiti in zagotavljanju spoštovanja mednarodnih instrumentov, ki urejajo podmorske kable, tudi Konvencije OZN o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS);

86. podpira vzpostavitev dialoga med EU in ZDA o varnosti in obrambi ter poziva podpredsednika Komisije/visokega predstavnika, naj ga čim prej začne; opozarja, da je treba v ta dialog vključiti tudi predstavnike Nata, da bi spodbudili sinergije s sedanjim sodelovanjem med EU in Natom ter se izognili podvajanju odzivov politike; poudarja, da bi moral dialog med EU in ZDA o varnosti in obrambi vključevati sodelovanje na področju varnostnih in obrambnih pobud, kriznega upravljanja, vojaških operacij in dvostranskih varnostnih zadev, kot je navedeno v agendi EU-ZDA za globalne spremembe; poudarja, da bi bila izmenjava informacij pomemben del tega dialoga;

87. poudarja skupno potrebo po tem, da naše družbe samokritično razmislijo o skupnih demokratičnih vrednotah, medsebojnem spoštovanju in spoštovanju drugačnih mnenj, da bi okrepili svetovno demokracijo in jo zaščitili pred naraščajočim avtoritarizmom, ki se pojavlja v Rusiji in na Kitajskem, a tudi znotraj čezatlantske skupnosti, med drugim s krepitvijo odgovornosti in odpornosti naših demokratičnih sistemov, bojem proti skrajnim in rasističnim stališčem, ki predstavljajo plodna tla za uspeh protidemokratičnih gibanj, enotnim zoperstavljanjem škodljivim vplivom avtoritarnih akterjev na geopolitični ravni, vključevanjem v čezmejni dialog ter spodbujanjem vključujočih socialnih in gospodarskih politik, ki odpravljajo temeljne vzroke neenakosti; poudarja pomen čezatlantskega dialoga in sodelovanja na področju politik, ki spodbujajo demokracijo, človekove pravice in pravno državo ter so namenjene boju proti dezinformacijam in tujemu vmešavanju; poudarja, da morata obe strani obravnavati dejavnike, zaradi katerih zaupanje javnosti v politiko in institucije upada; poudarja, da bi morala prizadevanja na tem področju vključevati krepitev zaupanja v znanost in dejstva, širitev varnostne mreže nediskriminacijskih politik ter zavračanje in obravnavo rasne in verske diskriminacije;

88. poziva EU in ZDA, naj skupaj zagotovijo gospodarsko, politično in operativno podporo obstoječim regionalnim organizacijam v Afriki, kot so Afriška unija, sile skupine G5 Sahel in Gospodarska skupnost zahodnoafriških držav (ECOWAS);

89. poudarja, da morajo EU in ZDA združiti svoja prizadevanja za boj proti terorizmu in radikalizaciji ter poskrbeti, da bodo ta prizadevanja podprta s potrebnimi sredstvi in sorazmerna z zadevnimi grožnjami; meni, da bi si morali obe strani prizadevati za izboljšanje sedanjih praks izmenjave obveščevalnih podatkov med državami članicami, zlasti pa za boljše in skupno poznavanje stanja na ključnih področjih, vključno z nastajajočimi varnimi območji ter uporabo nastajajočih in prelomnih tehnologij za teroristične namene, pa tudi hibridnimi taktikami;

90. spodbuja EU in ZDA, naj tesno sodelujejo na področju deradikalizacije in boja proti terorizmu, tudi z uvedbo skupnih dejavnosti usposabljanja, skupnimi tečaji na temo boja proti terorizmu, programi izmenjave uslužbencev, taktičnimi vajami in izobraževalnimi pobudami;

91. poudarja temeljni pomen demokratičnih načel, ki so temelj našega družbenega in gospodarskega napredka ter naših svobodnih družb; podpira predlog predsednika Bidna o organizaciji vrha za demokracijo, namenjenega spodbujanju univerzalnih vrednot; poziva ZDA, naj se oprejo na izkušnje Konference EU o prihodnosti Evrope, ter poziva Komisijo in Svet, naj pobudo glede organizacije vrha podpreta tako na politični ravni kot v praksi; meni, da bi morali biti cilji predlaganega vrha za demokracijo spodbujanje multilateralizma, ki temelji na vrednotah, in solidarnosti med demokracijami, ko so te pod pritiskom, krepitev demokracije na nacionalni in svetovni ravni, zlasti s povečanjem udeležbe državljanov pri demokratičnem upravljanju, izražanje pomislekov in iskanje mirnih rešitev v zvezi s sedanjim zatiranjem demokratičnih gibanj, zaščita zagovornikov človekovih pravic in okoljevarstvenikov po svetu, pa tudi obravnava vse večjega vpliva avtoritarnih režimov; v zvezi s tem poudarja, da bi lahko s temi prizadevanji začrtali jasno pot za zoperstavljanje populizmu in avtoritarizmu ter za zaščito temeljnih demokratičnih vrednot in vrednot, povezanih s človekovimi pravicami; predlaga, naj EU z ZDA sklene čezatlantsko zavezništvo za obrambo demokracije po svetu in pripravi nabor orodij za obrambo demokracije, ki bi moral vključevati skupne ukrepe v zvezi s sankcijami, politikami za preprečevanje pranja denarja, pravili o pogojevanju gospodarske in finančne pomoči, mednarodnimi preiskavami ter podporo zagovornikom človekovih pravic in demokracije; poziva obe strani, naj zagotovita boljšo komunikacijo z državljani in med njimi, kar zadeva trajen pomen čezatlantske vezi in njeno današnjo relevantnost; v zvezi s tem ponovno potrjuje pomen izmenjav med zakonodajalci, podjetji in civilno družbo;

Tesnejše usklajevanje zunanje politike

92. meni, da bi morala EU tesneje sodelovati z ZDA in obnoviti strateško partnerstvo, kar zadeva države vzhodnega partnerstva in Zahodnega Balkana, da bi tam zgradila odporne, uspešne in demokratične večetnične družbe, ki se bodo zmožne upreti razdiralnemu vplivu lokalnih in zunanjih avtoritarnih sil; opozarja, da je stabilnost Zahodnega Balkana in držav vzhodnega partnerstva pomembna za mir in varnost v regiji in v EU; pozdravlja, da so ZDA in EU veliko bolj usklajene na področju zagotavljanja podpore državam Zahodnega Balkana pri njihovem vključevanju v Evropo in prizadevanjih za članstvo v EU; meni, da bi redno institucionalizirano usklajevanje med Svetom za zunanje zadeve in državnim sekretarjem ZDA na tem področju in na področju drugih zunanjepolitičnih zadev okrepilo čezatlantski dialog in sodelovanje v zvezi z zunanjepolitičnimi zadevami skupnega pomena ter spodbudilo nadaljnje zbliževanje političnih stališč na čezatlantski ravni; želi spomniti na svoj predlog za oblikovanje čezatlantskega političnega sveta za sistematično

posvetovanje in usklajevanje glede zunanje in varnostne politike, ki bi ga vodila podpredsednik/visoki predstavnik in zunanji minister ZDA ter bi se opiral na redne stike političnih direktorjev; poziva k močnemu vodstvu EU in učinkovitemu usklajevanju EU z ZDA, da bi se zoperstavili pobudam za spreminjanje meja in podobnim podnacionalnim pobudam za poglabljanje etničnih razlik in segregacije, pa tudi kitajskim naložbam in financiranju v regiji ter njihovemu vplivu na demokratično upravljanje in okolje; poudarja pomen tesnega sodelovanja in usklajevanja med EU in ZDA na področju boja proti ugrabitvi države, korupciji, organiziranemu kriminalu, tujemu vmešavanju in napadom na svobodo medijev ter za spodbujanje pravne države, globokih reform, dobrih sosedskih odnosov in sprave ter v povezavi s ciljem evroatlantskega povezovanja; poudarja vodilno vlogo EU v procesu normalizacije odnosov med Srbijo in Kosovom;

93. poudarja, da je podpiranje dolgoročnega miru, stabilnosti, varnosti, odpornosti, demokracije in spoštovanja človekovih pravic v Zakavkazju v skupnem interesu; pozdravlja dejavnosti ZDA v tej regiji, ki se izvajajo v sodelovanju z EU, tudi prek mehanizmov, kot je skupina iz Minska v sklopu OVSE;

94. poziva EU in ZDA, naj skupaj obravnavajo nenehne in vse večje grožnje varstvu in ohranjanju kulturne dediščine, vključno s tihotapljenjem kulturnih predmetov, zlasti na konfliktnih območjih; odločno poziva k sprejetju strategije, ki bo vključevala učinkovite kampanje za ozaveščanje javnosti, splošno obsodbo trgovine s starinami brez dokazanega porekla, oblikovanje enotnega kodeksa ravnanja za zaščito kulturnih znamenitosti, spodbujanje tesnejšega sodelovanja med različnimi organi kazenskega pregona, ki bo vključevalo takojšnjo izmenjavo informacij med nacionalnimi obveščevalnimi službami, in okrepljeno sodelovanje med organi kazenskega pregona ter umetniškimi in arheološkimi skupnostmi;

95. ugotavlja, da so gospodarski vpliv in geopolitična moč Kitajske ter različne oblike izkazovanja njenega vpliva in vojaške moči njen sistem avtoritarnega upravljanja potisnili v konflikt z zahodnimi sistemi upravljanja, ki temeljijo na liberalnih demokratičnih vrednotah; opozarja na povečano prisotnost Kitajske na mednarodnem prizorišču in v Evropi prek pobude En pas, ena pot ter njenih dejavnosti v kibernetskem prostoru, arktičnih regijah in Afriki; v zvezi s tem poudarja, da je postala Kitajska sistemska tekmica in konkurentka, obenem pa bi morala biti tudi pomembna partnerica pri reševanju številnih svetovnih problemov; je prepričan, da je skupni čezatlantski pristop k sodelovanju s Kitajsko najboljši način za zagotovitev miroljubnih, vzdržnih in vzajemno koristnih dolgoročnih odnosov s Kitajsko; v zvezi s tem pozdravlja nedavno ponovno vzpostavitev celovitega strateškega dialoga na visoki ravni med EU in ZDA o Kitajski ter meni, da bi moral biti ta dialog ključni mehanizem za uveljavljanje naših interesov in obvladovanje razlik ter proučevanje možnosti glede sodelovanja med EU in ZDA ter Ljudsko republiko Kitajsko v večstranskih okvirih v zvezi s skupnimi in svetovnimi izzivi, kot so podnebne spremembe, zdravstvena tveganja, spoštovanje človekovih pravic, kibernetski prostor, nadzor in neširjenje orožja ter prelomne tehnologije v vzponu; poudarja potrebo po močni parlamentarni razsežnosti tega dialoga; poziva k pripravi široke palete političnih instrumentov in po možnosti k iskanju čezatlantskih sinergij za odnose s Kitajsko; v zvezi s tem poudarja, da so EU in ZDA zelo zaskrbljene zaradi sistematičnih kršitev človekovih pravic na Kitajskem, zlasti pravic ujgurske skupnosti; je trdno prepričan, da morajo dvostranski in drugi odnosi s Kitajsko vedno vključevati varovanje in spodbujanje skupnih demokratičnih vrednot ter da mora biti v središču vsakega večstranskega programa načelo popolne skladnosti z mednarodnim pravom in varstvom človekovih pravic;

96. poudarja, da je treba proučiti področja zbliževanja, možnosti za sodelovanje ter boljše usklajevanje in posvetovanja med ZDA in EU glede Kitajske, da bi se izognili čezatlantskim napetostim, kot so tiste, ki so sledile sprejetju tristranskega varnostnega sporazuma med ZDA, Združenim kraljestvom in Avstralijo, znanega kot AUKUS, brez posvetovanja z zavezniki iz EU, zlasti kar zadeva varovanje človekovih pravic in pravic manjšin ter umirjanje napetosti v Južno- in Vzhodnokitajskem morju, Hongkongu in Tajvanski ožini; poudarja pomen konvencije UNCLOS kot pravne podlage za reševanje sporov; ponovno izraža podporo skupnim pobudam za povezljivost, tudi v okviru nedavno napovedane strategije EU, imenovane „svetovni portal“;

97. pozdravlja nedavni napredek v zvezi z indijsko-pacifiško strategijo EU; poziva, naj se začne čim prej in celovito izvajati, saj je v interesu EU in bi promovirala njene vrednote, ter poudarja pomen te geostrateške regije, v kateri se nahajajo skupni čezatlantski demokratični prijatelji in partnerji, kot so Japonska, Južna Koreja, Avstralija, Nova Zelandija in Tajvan, ter poziva k okrepljenemu partnerstvu in usklajevanju med EU in ZDA na področju indijsko-pacifiške regije; opozarja na pomen krepitve strateških vezi s članicami združenja ASEAN in Forumom pacifiških otokov;

98. poudarja, da nedemokratični režimi, kot je kitajski, v vse večjem obsegu uporabljajo tehnologijo, da bi nadzorovali in zatirali svoje državljane ter omejevali uveljavljanje temeljnih, socialnih in političnih pravic; poziva k okrepljenemu sodelovanju med EU in ZDA pri razvoju humanocentričnih tehnologij, pri katerih se bo spoštovala zasebnost ter ki bodo zmanjševale pristranskost in diskriminacijo;

99. ugotavlja, da Kitajska kupuje pravice intelektualne lastnine in tehnološke inovacije, ki jih dosegajo vodilna raziskovalna središča, in jih pogosto uporablja za uresničevanje svojih vojaških ciljev, ter zato poudarja, da bi morala EU izdelati dolgoročno strategijo, s katero bi se zoperstavila strategiji zlitja vojaških in civilnih ciljev, ki jo Kitajska zasleduje v Evropi;

100. priznava, da bi se morale EU in ZDA uskladiti pri zadevah, pri katerih so ukrepi Kitajske v nasprotju z evro-atlantskimi varnostnimi interesi; poudarja, da bi bilo treba prednostno obravnavati izzive na področju kibernetskih in hibridnih groženj, nastajajočih in prelomnih tehnologij, vesolja, nadzora nad oborožitvijo in neširjenja orožja;

101. je zaskrbljen zaradi gospodarske prisile Kitajske proti državam članicam in tretjim državam; podpira zamisel o kolektivni gospodarski obrambi prek sodelovanja s podobno mislečimi demokracijami zoper gospodarsko prisilo Kitajske;

102. je zaskrbljen zaradi tesnih vezi med Kitajsko komunistično partijo in industrijo na Kitajskem, zlasti varnostnimi podjetji; priporoča, naj države članice izvedejo notranjo revizijo praks javnih naročil, da bi zagotovile, da proizvodi, vključeni v njihove nacionalne mreže in obrambne institucije, ne bodo vsebovali tehnologij, ki prihajajo iz kitajskih podjetij;

103. poziva k tesnemu sodelovanju pri pripravi skupnega načrta za sodelovanje z Rusko federacijo in pri skupni obravnavi različnih groženj, ki prihajajo iz Ruske federacije, kot so stalna destabilizacija Ukrajine, Gruzije in Republike Moldavije, podpiranje nelegitimne vlade Aleksandra Lukašenka v Belorusiji, vloga in vpliv Rusije na Zahodnem Balkanu in v črnomorski regiji, nedopustno vmešavanje v demokratične procese v EU in ZDA, vključno z volitvami, financiranje skrajnih političnih strank in revizionističnih politik, hibridne grožnje in dezinformacijske kampanje, pri čemer si je treba prizadevati za selektivno sodelovanje na področjih skupnega čezatlantskega interesa, zlasti na področju strukture nadzora nad orožjem, vključno s pogodbo o jedrskem orožju srednjega dosega, podnebne diplomacije, oživitve skupnega celovitega načrta ukrepanja (JCPOA) in stabilizacije Afganistana; v zvezi s tem pozdravlja odločitev sedanje administracije ZDA o podaljšanju nove pogodbe START o nadzoru orožja; poudarja, da je treba med ključnimi svetovnimi akterji, kot so ZDA in Rusija, ponovno oživiti pogovore o nadzoru nad orožjem, ki neposredno vplivajo na evropsko varnost, ter vključiti Kitajsko v prihodnja pogajanja o nadzoru orožja; poudarja, da je treba nujno obnoviti strukturo za nadzor nad konvencionalnim orožjem, da bi omejili obseg oboroževalnih tekem in nepredvidenih incidentov; pozdravlja, da je Bidnova administracija pripravljena ponovno vzpostaviti dialog in pogajanja z Rusijo, ter podpira načrt EU in ZDA glede vzpostavitve dialoga na visoki ravni med EU in ZDA o Rusiji; meni, da bi morale EU in njene države članice dejavno podpirati iskanje načinov za nadaljnji dialog ter prispevati k ponovni vzpostavitvi medsebojnega zaupanja; poudarja tudi pomen dialoga s civilno družbo in zagotavljanja podpore organizacijam civilne družbe v Rusiji, ki si prizadevajo za pospešitev dialoga o političnem pluralizmu, zastopništvu in legitimnih demokratičnih težnjah ruskega prebivalstva;

104. meni, da morajo EU in ZDA uskladiti dvotirni pristop odvračanja in dialoga z Rusijo v okviru meril, dogovorjenih na vrhunskih srečanjih v Walesu in Varšavi;

105. poziva EU in ZDA, naj pravočasno in odločno ukrepajo proti motečemu delovanju ruskih obveščevalnih služb na ozemlju EU; priporoča državam članicam, naj okrepijo sodelovanje in izmenjavo informacij med protiobveščevalnimi službami;

106. poziva podpredsednika/visokega predstavnika in Svet, naj zasnujeta nov strateški pristop za odnose EU z Rusijo, na podlagi katerega bo bolje podprta civilna družba, izboljšani medosebni stiki z ruskimi državljani, določena jasna meja za sodelovanje z ruskimi državnimi akterji, uporabljeni tehnološki standardi in odprt internet, ki bodo podprli svobodne prostore in omejili zatiralske tehnologije, ter izkazana solidarnost z vzhodnimi partnericami EU, tudi pri varnostnih vprašanjih in mirnem reševanju konfliktov; poudarja, da mora dialog EU in ZDA z Rusijo temeljiti na spoštovanju mednarodnega prava in človekovih pravic;

107. poudarja pomen sodelovanja in usklajevanja med ZDA in EU v zvezi z Afriko ter njenimi različnimi regijami in državami ter poziva k temu sodelovanju, da bi zagotovili trajnostni razvoj ter spodbujali varnost, stabilnost in blaginjo; poudarja, da je treba med ZDA, EU in Afriko nujno vzpostaviti trdno in pravično partnerstvo ter pri tem upoštevati izzive na področju podnebnih sprememb in njihove demografske posledice, zlom biotske raznovrstnosti, kitajsko izkoriščanje afriških naravnih virov, trajnosten socialno-ekonomski razvoj, izobraževanje, digitalizacijo, pravno državo, spodbujanje

demokracije ter krepitev človekovih pravic, civilne družbe in enakosti spolov; meni, da bi morala vsaka varnostna pomoč temeljiti na pristopu, ki je osredotočen na varnost ljudi, in potrebah lokalnega prebivalstva, biti v celoti skladna z mednarodnim pravom in vključevati močne mehanizme odgovornosti ter demokratičnega in parlamentarnega nadzora; pozdravlja zavezo Bidnove administracije, da bo okrepila sodelovanje z Mednarodno koalicijo za Sahel; poziva ZDA in EU, naj skupaj sodelujejo pri spopadanju s povečanjem nasilnega ekstremizma, terorizma ISIS in vej Al Kaide ter humanitarnih, gospodarskih in upravljavskih izzivov v Sahelu ter na Bližnjem vzhodu in v severni Afriki (MENA) na splošno; poziva k okrepljenemu dialogu in usklajevanju glede položaja čezatlantskih partnerjev v zvezi z izzivi, s katerimi se soočajo države, kot so Irak, Libanon, Sirija, Iran in Libija;

108. poziva k boljšemu sodelovanju na Arktiki ob upoštevanju vse večjega zanimanja drugih držav, kot je Kitajska, za to regijo ter dejavnosti in krepitve vojaških zmogljivosti, ki jih na Arktiki izvaja Rusija; pozdravlja, da so se EU in ZDA sodeč po svoji izjavi, podani po zaključku vrha med EU in ZDA 15. junija 2021, odločile, da si bodo skupaj prizadevale za ohranitev Arktike kot regije miru in stabilnosti ter sodelovale v okviru Arktičnega sveta;

109. poudarja, da je treba ohraniti in po potrebi poglobiti strukturne strateške odnose med EU, ZDA in Združenim kraljestvom, pri čemer je treba izkoristiti skupne vrednote, interese in izzive, tudi v zvezi z varnostnimi zadevami, hkrati pa zagotoviti avtonomnost odločanja EU;

110. obžaluje, da so talibani po umiku ameriških in evropskih sil nasilno prevzeli Afganistan, in vsesplošno kršenje človekovih pravic, zlasti deklic, žensk ter etničnih in verskih manjšin, ki je temu sledilo, pa tudi humanitarno krizo v državi; ponavlja svoje stališče, da mora čezatlantska skupnost podvojiti svoja prizadevanja za dolgoročni mir, stabilnost in napredek v Afganistanu s podpiranjem afganistanske civilne družbe, zagovornikov človekovih pravic, zlasti zagovornikov pravic žensk, političnih aktivistov, novinarjev, akademikov, umetnikov ter drugih ogroženih skupin in oseb; poziva k čvrstemu čezatlantskemu usklajevanju in posvetovanju, da bi pridobili, ohranili in delili obveščevalne podatke o teroristični grožnji, ki izvira iz Afganistana, zlasti s strani ISIS, Al Kaide in z njima povezanih skupin; poziva k usklajenemu čezatlantskemu pristopu, ki bo združeval potrebo po operativnem sodelovanju s talibani za namene humanitarne pomoči in boja proti terorizmu, in sicer z jasnimi pogoji za sodelovanje s talibansko vlado v prihodnosti, ki bi morali vključevati zavezo spoštovanju človekovih pravic in boju proti terorizmu; poziva k poglobljenemu čezatlantskemu razmisleku o izkušnjah, pridobljenih z misijo v Afganistanu, da bi prišli do potrebnih zaključkov za prihodnja prizadevanja za spodbujanje stabilnosti, varnosti in dobrega upravljanja po svetu; nadalje poziva čezatlantske partnerje, naj sodelujejo z vsemi sosedami Afganistana, pri tem pa upoštevajo stisko Afganistancev, ki so se zatekli v te države, in to, da jim je treba pomagati;

111. pozdravlja ponovno sodelovanje ZDA v vzhodnem Sredozemlju, zlasti z zakonom o vzhodnem Sredozemlju iz leta 2019, ki dovoljuje novo varnostno pomoč za Ciper in Grčijo ter krepi energetsko sodelovanje med regionalnimi akterji; pozdravlja, da so se EU in ZDA sodeč po svoji izjavi, podani po zaključku vrha med EU in ZDA 15. junija 2021, odločile, da si bodo skupaj prizadevale za trajno umiritev razmer v vzhodnem Sredozemlju, kjer bi bilo treba nesoglasja reševati z dialogom v dobri veri in v skladu z mednarodnim pravom; podpira izjavo EU in ZDA, da si nameravajo prizadevati za sodelovanje in vzajemno koristen odnos z demokratično Turčijo;

112. podpira tesnejše sodelovanje z ZDA in latinskoameriškimi državami pri spodbujanju multilateralizma, demokratičnih vrednot, trajnostnega razvoja, človekovih pravic, standardov mednarodnega prava, gospodarske rasti, boja proti neenakostim, boja proti trgovini s prepovedanimi drogami in organiziranemu kriminalu, biotske raznovrstnosti in boja proti podnebnim spremembam; poudarja, da morajo EU in ZDA dejavneje sodelovati z Latinsko Ameriko in karibsko regijo, ki sta ključni zaveznici v mednarodnih forumih in strateški partnerici pri zagovarjanju multilateralizma; poziva k zavezništvu za atlantski trikotnik med EU, ZDA in Latinsko Ameriko, ki bo obema regijama omogočilo skupen napredek na področjih, kot so demokracija, varnost in trgovina s prepovedanimi drogami, boj proti neenakostim in razvojno sodelovanje; v zvezi s tem poudarja, da mora to sodelovanje z ZDA in latinskoameriškimi državami privesti do skupnih prizadevanj v podporo nasprotnikom in oporečnikom, ki so žrtve povračilnih ukrepov v različnih državah, ker branijo vrednote demokracije in zagovarjajo varstvo človekovih pravic; v zvezi s tem poziva ZDA in EU, naj sodelujejo med seboj in z drugimi podobno mislečimi državami, da bi ponovno vzpostavile človekove pravice in demokracijo v Venezueli z resnično svobodnimi, verodostojnimi, vključujočimi, preglednimi in popolnoma demokratičnimi volitvami ter z zagotavljanjem podpore legitimnim političnim silam, ki jih priznava Evropski parlament; ponovno poudarja, da je zavezan spodbujanju demokracije in človekovih pravic v vseh latinskoameriških državah; poziva k boljšemu usklajevanju

med EU in ZDA na področju sankcij; ponovno predlaga, naj si ZDA in EU redno izmenjujejo mnenja o svojih srečanjih na vrhu z latinskoameriškimi državami, tj. o vrhih EU-CELAC in vrhih Amerik, ki jih pripravlja Organizacija ameriških držav;

113. poudarja pomen Bližnjega vzhoda in severne Afrike za evropsko in s tem tudi čezatlantsko varnost in stabilnost; zato poziva k okrepljenemu dialogu in usklajevanju glede položaja čezatlantskih partnerjev v zvezi z regijo Bližnjega vzhoda in severne Afrike, tudi z ukrepanjem zoper hude kršitve človekovih pravic in mednarodnega prava, do katerih prihaja v tej regiji; odločno poziva ZDA, naj se ponovno pridružijo skupnemu celovitemu načrtu ukrepanja (JCPOA), ki je temelj svetovnega režima neširjenja orožja in podlaga za umiritev razmer na Bližnjem vzhodu in v Perzijskem zalivu; podpira poziv ZDA k daljšemu in trdnejšemu jedrskemu sporazumu z Iranom ter odločno poziva k čezatlantskemu sodelovanju na tem področju kot naslednjemu koraku; pozdravlja odločitev ZDA, da bodo ponovno začele financirati Agencijo Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (UNRWA); poziva k obnovitvi čezatlantskih prizadevanj, da bi se smiselno obudil in uspešno zaključil bližnjevzhodni mirovni proces, ki bo privedel do uresničljive dvodržavne rešitve; pozdravlja podpis in izvajanje Abrahamovega sporazuma ter spodbuja čezatlantsko sodelovanje pri poglabljanju teh vezi;

o

o o

114. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter v vednost ministrstvu za zunanje zadeve ZDA in kongresu ZDA.